

του εύπατρίδου κατά τὸ 1801—1803 εἰς τὰ ἀνέπαφα μέχρι τότε διατηρηθέντα τμήματα τοῦ γαστρὸς ἐπέφερε, φθορᾷ ἄλλαι ἡς καθ' ἡμέραν ἀπαρατηρήτως προξενούσιν εἰς τὰ ἀπαλὰ ἔκεινα μάρμαρα τὰ ἄνωθεν κατερχόμενα καὶ εἰς ὅλους αὐτῶν τοὺς πόρους εἰσδύντα ὕδατα—τοιαῦται φθορᾶι εἴνε αἴτινες ἐν μέρει μόνον κατ' αὐτὸ τὸ πάρὸν ἵσως, ἀσφαλῶς ὅμως ἐν τῷ μέλλοντι καταστροφάς ἐσαεὶ πλέον ἀνεπανορθώτους δύνανται νὰ ἐπιφέρωσιν. Ἐν παντελῶς ἀποσυντεθειμένον καὶ ἀμεσον κατάπτωσιν ἀπειλοῦν ἐπιστύλιον ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ, ἐπίκρονα καὶ τοῦ θρηγοῦ ἄλλα μέρη διερρωγότα, ἢ μετακεινημένα ἢ εἰς ἐπιβλαβεστάτας τῆς ἀτμοσφαίρας ἐπιδράσεις ἐκτεθειμένα, δάπεδον ὑπερδιστηλίων τετραγωνικῶν μέτρων ὑποκείμενον εἰς διαρκῆ πλήμμυραν τῶν ἐκ τῶν βροχῶν ἀχθόνων ὑδάτων, ἀπαιτοῦσι σήμερον ταχεῖαν τὴν ἐκ τῆς τέχνης ἐπικυρίαν. Διακόσιαι χιλιαδές φράγκων ἀρκοῦσι πρὸς τὴν ὑπολογισθεῖσαν δαπάνην. 'Αλλ' αὕτη θὰ κατανεμηθῇ εἰς τὴν προσεχῆ πενταετίαν ἢ ἐπταετίαν, ἔκατον τακτικῆις δὲ μόνον δραχμαὶ θήσειν ἀρκέσει ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς πάντα τὰ ἐπειγόντα, σωτήρια ἔργα.

'Αλλ' οὐχὶ εἰς τὴν ἑξασφαλίσιν ἀπλῶς καὶ στερέωσιν τῶν ἐπισφαλῶν μερῶν τοῦ Παρθενῶνος ἀπέβλεψαν αἱ μελέται καὶ προτάσεις τοῦ ἐπιφανοῦς ἀρχιτέκτονος. Τὸ ὄντειρον τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἑρεπωμένων ἀρχαίων μνημένων δι' ἀναστηλώσεως τοῦ σωζομένου ἔτι, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους νῦν κατακειμένου καὶ εἰς φθορὰν βεβίκιν παραδεδομένου ἀρχαίου ὑλικοῦ τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ Ἐρεχθείου ἐν τῇ ζωηρῇ αὐτοῦ φωνασίᾳ λαμβάνει σάρκα καὶ αἷμα καὶ παρίσταται ῥάδιως πραγματοποιήσιμον. 'Υποδείγματα ἀρρήτου κάλλους τῆς τοιαύτης ἐργασίας πρόκεινται ἡμῖν τούτῳ μὲν ὁ μικρὸς ναὸς τῆς ἀπτέρου 'Αθηνᾶς Νίκης, ὅστις ἐκ τῶν συμπεφυρμένων ἑρεπίων ὁθωμανικοῦ προμαχῶνος ἀναστηλεῖς, θαυμασίως ἀνεφάνη πάλιν ἐπὶ τῆς παλαιᾶς αὐτοῦ θέσεως κατὰ τὸ 1835, τοῦτο δὲ ἡ καλλιπρεπής, πρώην δὲ ἀδιάγνωστος σχέδον οὖσα στοὰ τῶν Καρυατίδων καὶ ἡ βορεία τοῦ Ἐρεχθείου πύλη καὶ αὐτὰ τὰ προπύλαια. Καὶ κατὰ ταῦτα πρὸ μικροῦ ἐμελετήθη καὶ ἐσχεδιάσθη ἡ ἀναστηλώσις τῶν κιόνων τοῦ Παρθενῶνος, ἡ δισκευὴ περιλάμπρων τμημάτων τοῦ Ἐρεχθείου καὶ ἡ ἀποκατάστασις εἰς αὐτὴν τὴν παλαιὰν αὐτοῦ μορφὴν τοῦ σώου καὶ ἀκεραίου Θησείου.

Εἶναι ἀθλὸν δόξης γνησίως ἑλληνικῆς, ὅπερ ὁ ἀγωνοθετῶν ξένος προσβάλλει εἰς τὴν φιλοπατρίαν τῶν μεγαλοψύχων τῆς Ἑλλάδος τέκνων. Εἴθε ταχέως νὰ παρουσιασθῇ ὁ νικήσων ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

12 Μαρτίου

Τὰ ἐμάθατε λοιπόν. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Ρετσίνειου Διαγωνισμάτος ἀπεφάσισε—τοὐλάχιστον καθὼς ἐγράφοι εἰς τὰς ἐφημερίδας, — νὰ μὴ βραβευθῇ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα δράματα, ἀλλὰ νὰ παρασταθοῦν καὶ τὰ τέσσαρα, τὰ διαφίλονεικοῦντα τὸ γέρας, ἀπὸ τῆς νεοτεύκτου πειραϊκῆς σκηνῆς, διὰ νὰ ἰδωμεν κατόπι ποιὸν ἐκ τῶν τεσσάρων αὐτῶν θὰ ἐστέφετο διὰ τῆς κοινῆς ἐπιδοκιμασίας.

«Νὰ μία ωραία ἴδεα!» θάνατοραξαν ὅσοι ἀνέγνωσαν τὸν εἰδόποιν. Τῷ ὄντι, ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ πρᾶγμα φαίνεται ὡς νὰ ὑπηργοεύθη ἀπὸ τὸν εὐτυχεστέραν τῶν ὑπνεύσεων. Η σκηνὴ καὶ μόνη ἡ σκηνὴ εἶναι ἡ λυδία λιθος ἐνὸς δραματικοῦ ἔργου· δὲ κόσμος, τὸ πολὺ δημόσιον, τὸ διοποῦ λαμβανόμενον ἀποτελεῖ ἔνα ἔξυπνον, χροντὸν καὶ εὔσυνείδοτον ἄνθρωπον, θὰ κοίνη πολὺ δισφαλέστερον καὶ πολὺ δικαιότερον ἀπὸ δύο-τρεῖς κριταὶ λογωτάτους, — λέγει ὁ κόσμος, — μὲ τὰς συμπαθείας των, μὲ τὰς προδολήψεις των, μὲ τὰς αἰσθητικάς των, μὲ τὰς ἐπιψυλάξεις των καὶ . . . μὲ τὰς ὑποψηφιότητάς των. «Ἐπειτα τὸ θέαμα τῆς πρωτοφανοῦς αὐτῆς δραματικῆς πάλης, τὸ ὑπενθυμιζόντων ἡμέρας δόξης ἀρχαίας, θὰ πότο ἐξόχως ἐνδιαφέρον καὶ μεγαλοποεπές, μόνον δὲ αὐτὸ θὰ ἐδύνατο νὰ καταστήσῃ τὰ ἔγκαίνια τοῦ νέου Θεάτρου τοῦ Πειραιῶς σταθμὸν ἀληθοῦς ἀναγεννήσεως τῆς τέχνης, τὸν δοποῖον δὲν θὰ παρέβλεπεν νὰ νεοελληνικὴ ιστορία.

Οὕτω τουλάχιστον ἐχαιρετίσθη ἡμα τῇ πρώτῃ διαδόσει τὸ μέγα θεατρικὸν νέον καὶ ἡ πρώτης τὰς ἐνθουσιώδεις κρίσεις τῆς πειραϊκῆς «Προνοίας» ἐπιφυλαχθέντες μόνον νὰ ἐκφράσωμεν κατόπι τὰς ἴδιας μας. «Οτι τὰ σχόλια μας σημερόν δὲν θὰ εὐχαριστήσουν τοὺς ὑπέχοντας τὴν εὐθύνην τῆς καινοτομίας, δὲν ἀμφιβάλλομεν· ἀλλ' ὅτι εὐχόμεθα δόλοψύχως εἶνε νὰ συντείνουν αἱ δλίγαι παραπορήσεις μας εἰς τὴν ψυχρανσὶν τοῦ ζήλου τῶν καινοτομῶν καὶ δλίγον κατ' δλίγον εἰς τὴν ἔγκατάλευψιν σχεδίου, τὸ ὄποιον, μόλις ἀποτιθῇ ἡ πρώτη ἀπατηλὴ στιλβοῦδών, προκύπτει ὡς ἐν τῶν τερατωδεστέρων, ἔξσων ωρίμασεν ὁ θερμὸς ἥλιος τῆς Ἐλλαδος.

«Ἐλθετε εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος τοῦ ζητήματος—δηλαδὴ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς εὐτυχοῦς ἴδεας, — καὶ ἐξετάσατε οἰονδήποτε σημεῖον αὐτοῦ. Παντοῦ θὰ προσκόψετε, ἐκτὸς ἀν ἡ πειρά σας εἶνε τόσον δλίγη, ὥστε νὰ μὴ διακρίνετε ἐμπόδια, τὰ δοπιαὶ δὲν εἶνε παρόντα. Ἐγώ τουλάχιστον πολὺ θὰ ἐπεθύμουν νὰ εὔρισκετο κάποιος νὰ μ' ἔξαγάγῃ ἐκ τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀπορίας: «Αν ἡ ἀνωνυμία εἰς ἔνα διαγωνισμὸν εἶνε ἐπιβεβλημένη τουλάχι-

στον τυπικῶς, ποῖος ἐκτὸς τῶν συγγραφέων θὰ διδάξῃ εἰς τοὺς ήθοποιοὺς τὰ δράματα, ὥστε νὰ παρασταθῶσι μὲ τὴν ἀπαίτουμένην διὰ τὸν Διαγωνισμὸν ἀκριβειαν; Καὶ μία ἀλλὴ ἐρώτησις ἀκόμη: Τὸ δρᾶμα, τὸ δόποιον θάδικηθῇ ἀπὸ τὴν παράστασιν, — περίπτωσις πολὺ συχνή, — κατὰ τίνα τρόπον θὰ δικαιωθῇ ἀπὸ τὸ κοινόν, τὸ δόποιον μόνον ἀπὸ τὴν παράστασιν αὐτὴν θὰ κρίνῃ;

Καὶ ὅμως αὐτὸς εἶνε τὸ δίλιγωτερον. Μία καλὴ θέλησις, μία εὐδύνειδοτος, πεφωτισμένη ἐργασία, καὶ ἡ δυσκολία θὰ ἔχωμαλύνετο. Τὸ ζήτημα εἶνε ἀλλὸ Εἶνε εἰς κατάστασιν τὸ δημόσιον νὰ κρίνῃ ἐν δρᾶμα; Εἰμπορεῖ ὁ κόσμος, ὁ δόποιος κατὰ πλειοψηφίαν θὰ γεμίσῃ τὸ θέατρον τὰς ἐσπέρας τοῦ ἀγῶνος, νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ, — ὥπως θὰ τὸ ἔκαμψεν ὁ κ. Ροΐδης π. χ. — τὸν ἀξίαν ἐνὸς δράματος λεπτοῦ, ἐνὸς δράματος τεχνικοῦ, ἐνὸς φιλολογικοῦ ἔργου τέλος πάντων, ἡ βραβεύσις τοῦ δόποιου θὰ ἐδύνατο νὰ προξενήσῃ τιμὴν εἰς πᾶσαν ἐπιτροπήν, καὶ εἰς πᾶν θέατρον; Πολὺ ἀμφιβάλλομεν. Ἀπεναντίας γνωρίζουμεν διτὶ ἡ ἐποχὴ τῆς 'Αντιγόνης, κατὰ τὴν δόποιαν πᾶς θεατὴς ἀθναναῖος— ἢ καὶ πειραιεύς, — ἦτο καὶ ἐλλανοδίκης, παροῦλθεν ἀνεπιστρεπτεὶ καὶ θεωρεῖται θαῦμα μοναδικὸν ἐν τῷ κόσμῳ· ὅχι δὲ μόνον δὲν θάνατοδίουν τὴν ἐποχὴν ἑκείνην χίλιοι ρετσίνειοι διαγωνισμοί, ἀλλ' ἐξ ἐναντίου θὰ καταδειχθῇ ἐξ αὐτῶν ἡ ἀπειρος μεταξὺ τῶν δύο ἐποχῶν διαφορά, ἀνακηρυξόδουμένου πανδήμως ὡς ἀριστουργοῦσαν τοῦ ἀχρειεστάτου τῶν ὑπὸ δοκιμασίαν δραμάτων.

Ἐννοεῖται διτὶ τὴν ἀπειρίαν καὶ τὴν ἀκαλαισθησίαν τοῦ κοινοῦ θὰ ὑποβοηθήσουν σπουδαῖοις τὰ μέσα, τὰ δόποια θὰ μετέλθουν, ἔκαστος ὑπὲρ τοῦ ἴδιου ἔργου καὶ κατὰ τῶν ἄλλων, οἱ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι, οἱ ποιται. Εἶνε δὲ παρατηρημένον καὶ ἀποδειγμένον διτὶ ἑκεῖνοι ἀκριβεῖς διαθέτουν τὰ πειριστρέφοντα μέσα, καὶ ἔχουν τοὺς πειριστρέφοντας φανατικοὺς φίλους καὶ εἰνε ἱκανοὶ νὰ σχηματίσουν ἀκροατήριον ἐκ τῶν προτέρων εὐμενές, καὶ νὰ φαδιουργήσουν, καὶ νὰ συκοφαντίσουν, καὶ νὰ πιέσουν, καὶ νὰ καταπνίξουν, καὶ νὰ νάπειλήσουν, δοποῖ δόλιος διαθέτουν τὴν ποιητικὴν ἀξίαν καὶ γεννοῦν τὰ χειρότερα ἔργα. Ποιητὴς ἀληθινός, ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς τέχνης του, ἔχει πάντοτε ἀρκετὴν ἀξιοπρέπειαν ὥστε νὰ μὴ καταφύγῃ εἰς τοιαῦτα ἀνάξια μέσα, καὶ ἀν λάβη μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, θάδηνθῇ τὸ ἔργον του ἀνυπεράσπιστον καὶ μόνον. Κατὰ συνέπειαν δὲ περιφανής ἓπτα θὰ εἴναι δὲ κληρος δὲ ἀναπόθευκτος παντὸς ποιτοῦ καὶ ἔργου, βασιζούμενον μόνον εἰς τὸν ἀξίαν.

«Αν συνέβη τοῦτο ἀπαρεγκλίτως εἰς τὰς συνήθεις καὶ καθημερινὰς παραστάσεις νέων ἔργων, φαντάζεσθε πλέον πόδον βιαίστερος καὶ χαμερόπετερος θὰ είνε ὁ ἀγώνας κατὰ τὰς παραστάσεις, αἱ δόποιαι θάποφασίδουν περὶ τῆς τύχης τῶν τεσσάρων καλλιτέρων δῆθεν δραμάτων τοῦ ρετσίνειου. Πρέπει δὲ νὰ μὴ ἔχῃ κανεὶς τὴν ἐλαχίστην πειρα τῶν τοιούτων καὶ νὰ

νομίζει ότι παντοῦ βασιλεύει ή χρηστότερς, ή γνῶσις και η καλαισθησία, διὰ νὰ προτείνῃ ή νὰ επιδοκιμάζῃ μέτρον, τοῦ δοπού θὰ θαυμάσωμεν μετ' ὀλίγον τάποτελέσματα, ἀν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν επικρατήσουν, ως εὐχόμεθα και ἐλπίζομεν, δεύτεραι σκέψεις σοφώτεραι.

Γρ. Ξ.

ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΑΔΕΛΦΕΣ ΤΗΣ ΓΙΟΡΚΗΣ

Διήγημα Κ. Ντίκενς.—Μετάφρ. Θενητεμένου.

Πρόλογος τοῦ Μεταφραστοῦ.

Ο Ντίκενς εἶνε στὴ γνῶμη μου ή πιὸ χαριτωμένη μεγαλοφύτα τῆς Ἀγγλίας. Ή συμπάθειά του στὰ ταπεινὰ και δύστυχα πλάσματα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς φέρει ἀπειρη συγχίνηση στὴν ψυχή. Ὑπῆρξε δυστυχῆς ὁ ίδιος στὴν παιδική του ηλικία, ὅπως μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ δῆ στὸν «Δαυΐδ Κόστερφηλδ» του, ποὺ εἶνε εἰδος αὐτοβιογραφίας του. Καὶ ὅταν ἡ ἀπάραμιλή του εὐφύια τοῦ ἔδωκε τὴ φήμη και τὴ δόξα ποὺ τοῦ ἀνήκει, δὲν ἀλλάξει τὸ αἰσθήματά του στοὺς φτωχοὺς και ταπεινούς.

Κάθε του ἔργο φέρνει τὴν σφραγίδα τοῦ μεγάλου τεχνίτη, τοῦ δοκιμασμένου ἀνατόμου τῆς ἀνθρώπινης καρδιᾶς, τοῦ ἀληθινοῦ φιλοσόφου ποὺ μελετᾷ κατὰ βάθος τὴν κοινωνία ποὺ ζῇ, εἰς ὅλας τὰς φάσεις τῆς, μὲ ὅλα τὰ πάθη και τὶς φιλοδοξίες τῆς, τὶς οἰκουμένες προλήψεις τῆς μεγαλωσύνης στὸν κόσμο, και ὅλα τ' ανασκαλεύει μὲ τὴ λεπτὴ και ἐπιδειξία του σμιλῆ, και κτυπᾷ τὰ σάπια τῆς κοινωνίας, παρασταίνει βδελυρὴ τὴν κακία, και αὐτὰ μόνο λάμπουν φωτεινὰ ἀστρα στὸν οὐρανὸν τῆς φαντασίας του, ή συμπάθεια, ή ἀγάπη, ή φρετή.

Οσα ἐγκάρδια γέλια σοῦ δίνει ή εὐφύια του σὲ κάθε σελίδα, σὲ κάθε γραμμή του, ἄλλα τόσα δάκρυα σὲ κάμνει νὰ χύνῃς ἀπὸ συμπάθεια στοὺς ἀγώνας και τὴ δυστυχία ποὺ βασιλεύει στὸν κόσμο, τ' ἀδικα ποὺ εἶνε οἰκουμένα στὴν κοινωνία, διόπι ή ἀρετὴ δὲν εἶνε κείνη ποὺ προσδένει πάντα και εύτυχει.

Ἄλλα δὲν εἶνε τὸ κοντύλι μου κατάλληλο νὰ κρίνῃ τέτοια μεγαλοφύτα. «Ο, τι λέγω δὲν εἶνε κρίσιν τὴν τέγην του, γιατὶ γ' αὐτὸς χρείαζεται ἄλλη μεγαλοφύτα, μόνο αὐτὸς ποὺ αἰσθάνεται ή δική μου καρδιὰ σὰν τὸ διαβάζω.

Εὐλογημένη νὰ εἶνε ή μηνή σου, πνεῦμα ἀθάνατο, και ἐν τὰ λόγια και οἱ εὐχὲς ποὺ μῆς ὑπαγορεύουν τὰ αἰσθήματα τῆς καρδιᾶς ἐδῶ κάτω στὴ γῆγινη μας κατοικία εὐρίσκουν ἀντίλασο πάνω στὴν Οὐρανία πατρίδα, θὰ δέχεσαι μὲ καλόδεκτη καρδιὰ τὴν ἀδόλη εὐγνωμοσύνη μιᾶς ἔνητεμένης ψυχῆς, ποὺ τῆς δροσοσταλάζουν βάλσαμο παρηγοριᾶς τὰ γέλια ή τὰ δάκρυα ποὺ ἔντυπη ή μεγαλοφύτα σου.

Αὐτὸ τὸ παραμύθι εἶνε μέσα στὸ «Νικόλα Νικλεμπη» του αὐτὰ τὰ λίγα λόγια θὰ χρησιμεύσουν και γιὰ τὸν ἐπίλογό του, ποὺ εἶνε μιὰ νόστιμη συνομιλία και κρίση γιὰ τὸ παραμύθι τὸ ίδιο.

Ἐνας ἀμάξι πηγαίνει στὴ Γιόρκη. Η νύκτα ήτο θεοσκότεινη και τὸ χιόνι ἐσκέπαξε τὴ γῆ. Σ' ἔνα μῆλο διαστημα ἀπὸ τὸν τελευταῖο σταθμὸ σπάει ἔνας τροχός και τ' ἀμάξι ἀναποδογύριζει. Οι ταξιδιώτες κτυπημένοι ποιὸς ὀλίγο, ποιὸς πολύ, πηγαίνουν σὲ μιὰ ταβέρνα που ήτο ἐκεῖ.

Ησαν διάφορα πρόσωπα μέσα σ' αὐτὴ τὴν συντροφιά, γαρακτήρες παράξενοι ἀπὸ κείνους ποὺ μόνο τὸ κοντύλι του Ντίκενς εἴχε νὰ ζωγραφίζῃ δυὸ δύμως μᾶς χρειάζεται νάναφέρουμε γι' αὐτὸ τὸ παραμύθι.

Ἐνας Κύριος, εὐθυμοπρόσωπος, μ' ἀρκετὴ εὐφύια και ὕψος ἀστείο.

Ἐνας ἄλλος ψηφομάλλης Κύριος, ποὺ εἶχε τὸ κεφάλι του σπασμένο ἀπὸ τὸ δυστύχημα αὐτὸς

εἶνε ποιὸ σοβαρὸς και μελαγχολικὸς φιλόσοφος.

Ο εὐθυμοπρόσωπος προτείνει νὰ κάμουν ἔνα πώντες ὥστε ποὺ νάλιθη τὸ ἄλλο ἀμάξι ἀπὸ τὸν πλησίο σταθμό· στέκονται ὅλοι τριγύμω στὴ φωτιά, ὅχι και τόσο ἀσχημα ὑπερ' ἀπὸ τὴν παγωνιά και τὸ τουρτούρισμα ἀπάνω στ' ἀμάξι, και συνομιλοῦν γιὰ διάφορα ἀντικείμενα και γιὰ τὴ μητρόπολη τῆς Γιόρκης, ὅπου ἐπήγαιναν.

Ο εὐθυμοπρόσωπος πάλι προτείνει ἀν ἔρη κανένας κανένας τραγούδι νὰ τὸ πῆ γιὰ νὰ περνῇ ή ὡρα εὐχάριστα. Κανένας δύμως δυστυχῶς δὲν εύρεθη νὰ γη ἐμπιστούμηνη στὸ μουσικὸ του τάλαντο.

— Επιτέλους, ἀδελφέ, λέγει ὁ εὐθυμοπρόσωπος κύριος, πέτε τούλαχιστον κανένας παραμύθι.

Ο σοβαρὸς κύριος, ἀφοῦ πρώτα ἐζήτησε ἀπὸ τὸν ἄλλο νὰ κάμη τὴν ἀρχή, κ' ἔκεινος ἀπήντησε ὅτι θὰ πῆ τὴν ἴστορία του μὲ τὴ σειρά του,

— Καλά, τοὺς λέγει, ὃς εἶνε! Φοβοῦμαι μόνο μήπως ή σειρά τῶν σκέψεων μου δὲν εἶνε καταλληλη γιὰ ν' ἀλαφούνη τὴν ὡρα ποῦ ἔχετε νὰ περάσετε αὐτοῦ· ἀλλὰ τὸ φέρετε πάνω στοὺς ἔαυτούς σας οἱ ίδιοι, και θὰ κρίνετε. Μιλούμε γιὰ τὴ Μητρόπολη τῆς Γιόρκης τῶρα ἀκόμη. Η ἴστορία μου θάγη κάποια ἀναφορά σ' αὐτή. Ας τὴν ὀνομάσωμε: Οι πέντε ἀδελφὲς τῆς Γιόρκης.

Εἶνε χρόνια τώρα πάρα πολλά, — γιατὶ δὲ δέκατος πέμπτος αἰῶνας εἶχε μόλις δύο χρόνια σ' ἔκεινο τὸν καιρό, και δὲ βασιλῆς Ερρίκος δέ τέταρτος ἐνάθετο στὸ θρόνο τῆς Ἀγγλίας, — ποὺ ἔζουσαν στὴν ἀρχαία πόλη τῆς Γιόρκης πέντε ἀδελφές παρθένες, τὰ πρόσωπα τοῦ μύθου μου.

Οι πέντε ἀδελφές ήσαν ὅλες ἐζόχου καλλιονῆς. Η μεγαλήτερη ήτο στὰ εἰκοσιτρία της χρόνια, ή δεύτερη ἔνα χρόνο νεώτερη της, ή τρίτη ἔνα χρόνο νεώτερη ἀπὸ τὴ δεύτερη, κ' ἡ τέταρτη ἔνα χρόνο νεώτερη. Ἐίχαν ψηλό, παραστατικὸ ἀνάστημα, μὲ μαχρικά μάτια σπιθόβελα και μαλλιά γαγάτη χρῶμα. Σεμνότη και χάρη ήτο σὲ κάθε κίνημά τους. Καὶ ἡ φήμη τῆς μεγάλης ὄμορφιᾶς τους ήτο ξακουσμένη δόλγυρα σ' ὅλη τὴ χώρα.

Μά, ἀν οἱ τέσσερες μεγαλήτερες ἀδελφές ήσαν ὅμορφες, πόσο ωραία ήτο ή νεώτερη, ἔνα ἀγγελικὸ πλάσμα δεκαέξη χρονῶν. Τὸ χαμοκοκκίνισμα στὸ μαλακὸ χνουδιτοῦ καρποῦ, ή τὸ λεπτὸ χρωμάτισμα στὸ ἀνθός, δὲν εἶνε τελειότερο παρά ποῦ ήτο τὸ ἀδέρφωμα τοῦ ρόδου και τοῦ κρίνου στὴ γλυκεία μορφή της, ή τὸ βαθὺ γαλανό της ματιᾶς της. Τὸ κλῆμα, σ' ὅλη τὴν ωραία βλάστησή του δὲν εἶνε πιὸ χαριτωμένο ἀπὸ τὶς ωραίες πλεξίδες μὲ πλούσια, μελαχρινὰ μαλλιά ποὺ παιζαν γύρω στὸ μέτωπό της.

— Αν εἴχαμε ὅλοι καρδιές σὰν κεῖνες ποὺ πάλλουν τόσο ἐλαφρά στὰ στήθια τῆς νιότης και τῆς ὄμορφιᾶς, τὶ οὐρανὸς θὰ ήτο αὐτὴ ή Γῆ! — Αν, ἐνός τὰ σώματά μας γερνοῦν και μαραίνονται, οἱ καρδιές μας μποροῦσαν μόνο νὰ κρατήσουν τὴν πρώτη νιότη και δροσιά, τὶ θὰ μας ἔκαμψαν οἱ λύπες και οἱ συμφορές μας! Μά ἡ ἀμυδρὰ εἰκόνα τῆς Εδέμη ποὺ νέ σφραγίσμένη πάνω στὴν παιδικὴ ηλικία, τρίβεται και σύνει στοὺς τραχεῖς ἀγῶνας

μὲ τὸν κόσμο αὐτό· και γρήγορα ἐξαφανίζεται, πολὺ συχνὰ γιὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ παρ' ἔνα μόνο θλιβερὸ κενὸ νὰ μένῃ.

Η καρδιὰ αὐτῆς τῆς ωραίας κόρης σκιρτοῦσε ἀπὸ χαρὰ κ' εύτυχια. Αφωτιωμένη συμπαθεῖα στὶς ἀδελφές της, και μιὰ θερινὴ ἀγάπη σὲ κάθε ωραῖο πράμα στὴ φύση, ήσαν τ' ἀγνότερα αἰσθήματά της. Η χαρούμενη φωνή της και τὸ εὐθυμό της γέλιο ήσαν ή γλυκύτερη μουσικὴ τοῦ σπιτιού των. Εκείνη ήτο αὐτὸ τὸ φῶς κ' ή ζωὴ του. Τὰ ωραιότερα ἀνθη στὸν κηπο τὰ καλλιεργοῦσε ἐκείνη. Τὰ πουλιά στὰ κλουβιά μέσα κελαδοῦσαν σὰν ἔκουαν τὴ λαλιά της και θλιβούτο σὰν ἔχαναν τὴν γλυκύτη της. Αλίκη, ἀγαπημένη Αλίκη, ποιὸ πράμα ζωντανὸ μέσα στὴ σφαίρα τῆς γλυκειᾶς μαγείας της μποροῦσε νὰ μὴν τὴν ἀγαπήσῃ!

Τοῦ κάπου θὰ γύρευε τώρα τὸν τόπο ποὺ ἔζουσαν αὐτὲς οἱ ἀδελφές, γιατὶ και αὐτὰ τὰ ὄνόματά τους ἔχαθηκαν, και σκονισμένες ἀρχαιολογίες μιλοῦν γι' αὐτὲς σὰν γιὰ κανένα μῦθο. Αλλὰ ἔζουσαν σ' ἔνα σπίτι ζύλινο, — παληὸ ἀκόμη και σὲ κενὸ τὸν καιρό, — μὲ μπαλκόνια ἀπὸ χοντροσκαλισμένο δρυόζυλο, μέσα σ' ἔνα ωραῖο περιβόλι περικυλωμένο μ' ἔναν τούχο ἀπὸ ἔξεστες πέτρες, και ἀπὸ κεῖ δὲ μποροῦσε ἔνας καλὸς τοξότης νὰ φτερώσῃ ἔνα βέλος στὸ Μοναστῆρι τῆς Αγίας Μαρίας. Τὸ παληὸ μοναστῆρι ήτο στα καλά του τότες, και οἱ πέντε ἀδελφές ποὺ ἔζουσαν ἀπὸ τὰ εὔφορα κτήματά του, ἐπλήρωναν χρονιάτικο ἔνα τόσο στοὺς μαχρόους μοναχούς τους Αγίου Βενεδίκτου, στὴν ἀδελφότητα τῶν ὀπίων ἀνήκει.

Τοῦ ἔνα λαμπρὸ και ἡλιακὸ πρωὶ στὴν εὐχάριστη ωρα τοῦ καλοκαιριοῦ, σὰν ἔνας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μοναχούς φάνηκε ἀπὸ τὴν ἔξωπορτα τοῦ μοναστηρίου και διεύθυνε τὰ βήματά του πρὸς τὸ σπίτι τῶν πεντε ἀδελφῶν. Ο ούρανὸς ἀπάνω ήτο γαλανός, και ἡ γῆ κάτω ήτο πράσινη. Ο ποταμὸς ἀστραφτε σὰν ἔνα μονοπάτι ἀπὸ διαμάντια στὸν ήλιο· τὰ πουλιά κελαδοῦσαν ἀπὸ τὰ σκιερά δέντρα, δὲ μορδαλός ἐπετοῦσε ψηλὰ πάνω ἀπὸ τὰ κυματιστὰ στὰ στάχυα· και τὸ βαθὺ βεύσμα τῶν ἐντόμων ἐγέμιζε τὸν ἀέρα. Τὸ κάθε τι ἐφαίνετο εὔθυμο και χαμογελοῦσε. Μά δοσιος ἀνθρωπος ἐπερπατοῦσε σκυθρωπὸς μὲ τὰ μάτια του γερμένα στὴ γῆ. Τῆς Γῆς ή ωραιότης δὲν εἶνε παρά μιὰ πνοή· και δὲν θλιβωπός δὲν εἶνε παρά μιὰ σκιά. Τι συμπάθεια ήμοροῦσε νὰ ἔχῃ ἔνας ἀγίος ιεροκήρυκας μὲ τὸ ἔνα ή τὰλλο!

Μὲ μάτια σκυφτὰ στὸ χῶμα τότες η σηκωμένα τόσο μόνο ποὺ νὰ βλέπῃ στὸ δρόμο του γιὰ νὰ μὴ σκοντάθῃ στὰ ἐμπόδια, δὲ οστος ἀνθρωπος προχωροῦσε ἀργὰ ὡς που ἔφυκε σὲ μιὰ μικρὴ πόρτα στὸν τούχο του περβολιο τῶν ἀδελφῶν, και ἀπὸ κεῖ εἰσῆλθε κλείσιμας την κατόπιν του. Τὸ ψιθύρισμα ἀπὸ ἀπαλές φωνές σε συνομιλία, κι' ἔνα γέλιο·εὔθυμο, ἔφυκε στ' αὐ-